

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 38/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. J. G., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 210/2010 z 8. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bc. J. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2010 doručená sťažnosť Bc. J. G., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. M., K., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžo 210/2010 z 8. októbra 2010.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ bol personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) č. 634 zo 7. decembra 2005 podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru pre porušenie služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom, ktoré spočívalo v tom, že *„nebol čestný a disciplinovaný, keď sa pokúsil na základe nepravdivých údajov o čase, mieste a priebehu dopravnej nehody z havarijného poistenia vylákať poistné plnenie. Svoje sily a schopnosti nevynaložil na ochranu majetku, ale sám sa pokúsil do neho zvlášť hrubým spôsobom zasiahnúť.“*, pričom jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Proti personálnemu rozkazu podal sťažovateľ rozklad, ktorý minister vnútra rozhodnutím č. KM-21/PK-2006 z 20. februára 2006 zamietol.

Na základe žaloby sťažovateľa podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 1 S 210/2006-68 z 24. januára 2008 rozhodnutie ministra vnútra č. KM-21/PK-2006 z 20. februára 2006 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Na základe odvolania Ministerstva vnútra Slovenskej republiky najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu č. k. 3 S 177/2008-56 z 11. mája 2010 tak, že žalobu sťažovateľa zamietol, pričom dospel k záveru, že *„žalovaný rozhodol v súlade so zákonom, pretože žalobca porušil prísahu, keďže jeho tvrdenia boli nedôveryhodné a účelové“*.

Sťažovateľ namietal, že *«najvyšší súd si osvojil postupne pozmeňované dôvody uvádzané žalovaným v odôvodnení rozhodnutia o prepustení z PZ, avšak ušla jeho pozornosti skutočnosť, že dôvody prepustenia musia byť vymedzené pojmovo tak presne, aby sa dodatočne nedali meniť, resp. zameniť s inými dôvodmi... Odôvodnenie musí byť zrozumiteľné, čo v tomto prípade nie... To, že si nepamätám ako došlo k dopravnej nehode a kde k nej došlo, predsa nezakladá dôvod na prepustenie mojej osoby zo služieb polície SR.*

Aj sám žalovaný uvádza, že: „Nepodarilo sa zistiť z akých pohnútok menovaný neoznámil pravdivé údaje o dopravnej nehode a tým zmaril jej objektívne prešetrenie.“».

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 210/2010 z 8. októbra 2010 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, aby uvedené rozhodnutie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľovi priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 200 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 860,60 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07, III. ÚS 189/09).

Sťažovateľ námietku porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžo 210/2010 z 8. októbra 2010 založil na tvrdení o nezrozumiteľnosti odôvodnenia personálneho rozkazu ministra vnútra č. 634 zo 7. decembra 2005, ktorým bol podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, a zároveň vyslovil aj nesúhlas s hodnotením skutkového stavu vo veci.

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy vyplýva, že ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Úlohou ústavného súdu pri uplatňovaní svojej právomoci vyplývajúcej z čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, ale jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01).

Ústavný súd už viackrát vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by podľa názoru ústavného súdu došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby, alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok, alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Keďže v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov, úlohou ústavného súdu bolo posúdenie zlučiteľnosti účinkov výkonu právomoci najvyššieho súdu s napádaným článkom ústavy.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Z obsahu služobnej prísahy (§ 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.) vyplýva, že policajt má byť čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti má vynaložiť na to, aby chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života, pričom sa bude riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V okolnostiach daného prípadu minister vnútra (správny orgán) hodnotil konanie sťažovateľa ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy, ktoré spočívalo v tom, že *„nebol čestný a disciplinovaný, keď sa pokúsil na základe nepravdivých údajov o čase, mieste*

a priebehu dopravnej nehody z havarijného poistenia vylákať poistné plnenie. Svoje sily a schopnosti nevynaložil na ochranu majetku, ale sám sa pokúsil do neho zvlášť hrubým spôsobom zasiahnuť.“, pričom jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Najvyšší súd (ako odvolací súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku) dospel k rovnakému záveru ako správny orgán, a pretože sťažovateľ „*porušil prísahu, keďže jeho tvrdenia boli nedôveryhodné a účelové*“, rozsudkom sp. zn. 3 Sžo 210/2010 z 8. októbra 2010 zmenil rozsudok krajského súdu č. k. 3 S 177/2008-56 z 11. mája 2010 tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.

Účelom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra vnútra o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nie sú otázky jeho viny alebo nevinu, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady prepustenia (podobne III. ÚS 366/06).

V danom prípade rozhodovanie najvyššieho súdu (pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu) nebolo závislé na trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi, v ktorom bol (právoplatným) rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov č. k. 2 T/11/2006-316 z 10. januára 2007 uznaný vinným z pokusu trestného činu o poisťovací podvod podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona a § 250c ods. 1 a 3 Trestného zákona (účinného do 31. decembra 2005).

V zmysle svojej judikatúry ústavný súd považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd nezistil, že by závery najvyššieho súdu obsiahnuté v jeho rozhodnutí boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu

nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napádaného rozhodnutia.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, a preto o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2011